

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΘΜΙΑ ΕΚΠ/ΣΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΛΛΗΝΗΣ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013
Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ - ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Ερευνητική Έκθεση στο πλαίσιο
του μαθήματος Ερευνητική Εργασία (Project)

Β΄ Τάξη Εσπερινό ΓΕΛ Παλλήνης

Α΄ Τετάρμηνο 2012-2013

Ιανουάριος 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	3
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
2. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	5
2.1 Έννοια.....	5
2.2 Ιστορική αναδρομή στην επιχειρηματικότητα	6
2.2.1 Γενικά	6
2.2.2 Η μετάβαση από τον έμπορο στον επιχειρηματία – τομείς εμφάνισης της επιχειρηματικότητας	7
2.2.3 Ο μετασχηματισμός από την οικοτεχνία στην βιομηχανία.....	7
2.2.4 Συγκρότηση του θεσμικού πλαισίου	8
2.2.5 Ο ρόλος τους χρήματος και των τραπεζών	8
3. Η ΕΝΝΟΙΑ - ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	10
4. ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	12
4.1 Γενικά	12
4.2 Οι νομικές μορφές των επιχειρήσεων	12
4.3 Το μέγεθος των επιχειρήσεων	12
4.4 Τομείς και Κλάδοι των Επιχειρήσεων	13
5. ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ	14
6. ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΝΕΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ.....	15
7. ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	16
8. Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	18
9. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ	20
10. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	31
11. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	33
11. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ	33

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα Ερευνητική Έκθεση «Νεανική Επιχειρηματικότητα, Χαρακτηριστικά, Προβλήματα, Προοπτικές» αποτελεί τη σύνθεση των εργασιών των μαθητών της Β΄ Τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου Παλλήνης, στο πλαίσιο του μαθήματος της Ερευνητικής Εργασίας (Project) κατά το Α΄ Τετράμηνο του σχολικού έτους 2012-2013.

Συμμετείχαν υπό την εποπτεία των καθηγητών Δημητρίου Ιεραπετρίτη (ΠΕ09) και Αθηνάς Βορρίση (ΠΕ02) οι παρακάτω μαθητές της Β΄ Τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου Παλλήνης:

- Αλεξίου Κωνσταντίνος
- Γεωργούλη Σταυρούλα
- Γούσιου – Καφετζάκη Ελευθερία
- Δρίτσας Σπυρίδων
- Κορωναίος Πολυχρόνης
- Λέτσιου Σοφία
- Λουκά Πηνελόπη
- Μαντόπουλος Γεώργιος
- Μαρινάκης Ανάργυρος
- Μάρκου Ευάγγελος
- Παπαδόπουλος Κωνσταντίνος
- Παρασκευάς Κωνσταντίνος
- Τσουτσάϊ Μπερνάντο

2. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

2.1 Έννοια

Η επιχειρηματικότητα γενικά, αποτελεί την αναγνώριση μιας ευκαιρίας για δημιουργία και τη διαδικασία των δράσεων που ακολουθούνται για τη συγκεκριμένη ευκαιρία, ανεξάρτητα αν σχηματίζεται ένα εγχείρημα ή αν υπάρχει κάποιο αποτέλεσμα που θα φέρει οικονομικά ή άλλα οφέλη. Ειδικότερα, είναι το σύνολο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, την εισαγωγή νέων προϊόντων και τεχνολογιών και την αναζήτηση επιχειρηματικών ευκαιριών. Ετυμολογικά ο όρος *επιχειρηματικότητα*¹ αποτελεί έννοια με ευρύ περιεχόμενο με συνέπεια ο επιχειρηματίας, ο οποίος κατά κύριο λόγο την ασκεί, να συνδυάζει και παράλληλα να πραγματοποιεί πολλές και διαφορετικές δραστηριότητες. Κατ' αντιστοιχία, επιχειρηματίας είναι το άτομο που ασχολείται επαγγελματικά με την επιχείρηση, φέρει την ευθύνη για την ίδρυση, λειτουργία και ανάπτυξη της επιχείρησης και συνήθως είναι ο ιδιοκτήτης της ή ο βασικός επενδυτής της επιχείρησης².

Περιγράφοντας την επιχειρηματικότητα μέσω των δραστηριοτήτων του επιχειρηματία που την υλοποιεί, ως επιχειρηματίας ορίζεται αυτός που:

- Παίρνει αποφάσεις και αναλαμβάνει κινδύνους που πηγάζουν από την αβεβαιότητα που χαρακτηρίζει την πραγματική οικονομική ζωή.
- Οργανώνει κατά τον άριστο τρόπο τους συντελεστές της παραγωγής και τους συντονίζει, ώστε να επιτευχθεί το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα.
- Χρησιμοποιεί τις καινοτομίες και μιμείται δημιουργικά κάθε πρωτοποριακή επιχειρηματική πρωτοβουλία.
- Διαβλέπει, αναγνωρίζει και αξιοποιεί τις ευκαιρίες κέρδους που δημιουργούνται στην αγορά, η οποία συνήθως λειτουργεί με ατέλειες.
- Η επιχειρηματικότητα μπορεί να ασκηθεί συνδυάζοντας όλες τις παραπάνω δραστηριότητες (Καραγιάννης, 2007).

Όσον αφορά στον ορισμό της νεανικής επιχειρηματικότητας αυτή ορίζεται ως η επιχειρηματικότητα των ατόμων με ηλικία από 18 έως 39 ετών.

Γενικά θα λέγαμε ότι κάθε συστηματική προσπάθεια για επίτευξη ενός στόχου με αξιοποίηση και συνδυασμό επιμέρους στοιχείων, πρωτοβουλιών και κινήσεων δηλώνει την ύπαρξη κάποιας επιχείρησης. Όλες οι δραστηριότητες που αφορούν

---

¹ Η λέξη μαρτυρείται από το 1868, βλ. Γεωργίου Δ. Μπαμπινιώτη, Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε., Αθήνα 1998.

² Η λέξη επιχειρηματίας μαρτυρείται από το 1821. Το ρήμα επιχειρώ = τοποθετώ το χέρι μου πάνω, σημαίνει επιδιώκω να ξεκινήσω (κάτι), προσπαθώ να επιτύχω (κάτι), βλ. ό.π.

στην επιχείρηση από τη στιγμή που αυτή υπάρχει αλλά και η διαδικασία για την πραγματοποίησή της αφορούν την επιχειρηματικότητα.

Ειδικότερα, η επιχειρηματικότητα διακρίνεται σε μικτή επιχειρηματικότητα και σε αμιγή επιχειρηματικότητα. Η μικτή επιχειρηματικότητα αποτελεί την ανάληψη δραστηριοτήτων οι οποίες κάλλιστα θα μπορούσαν να αναληφθούν και από τους εργαζόμενους μιας επιχείρησης. Για παράδειγμα, στα πλαίσια μιας υφιστάμενης επιχείρησης, όταν ο εργαζόμενος κάνει πρόταση για την βελτίωση των προϊόντων δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό ευκαιρίες για την επιχείρηση. Την αμιγής επιχειρηματικότητα αποτελούν εκείνες οι δραστηριότητες που δεν μπορούν εξίσου αποτελεσματικά με τον επιχειρηματία να αναληφθούν από μισθωτούς υπαλλήλους ή αποκλειστικά από άλλους φορείς. Με άλλα λόγια, περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες οι οποίες χαρακτηρίζονται ως δράσεις υψηλής αποτελεσματικότητας οι οποίες εάν διεξάγονταν από άλλους φορείς ή άτομα δεν θα είχαν τα ίδια κερδοφόρα αποτελέσματα.

2.2 Ιστορική αναδρομή στην επιχειρηματικότητα

2.2.1 Γενικά

Αναρωτιέται κανείς πώς ο άνθρωπος οδηγήθηκε στις σημερινές μορφές επιχειρηματικότητας. Πώς ξεκίνησε και πώς οδηγήθηκε η επιχειρηματικότητα να αποτελεί πρωταρχικό μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας κάθε χώρας. Η γνωστή σε όλους βιομηχανική επανάσταση άρχισε από την Βρετανία³ και εξελίχθηκε σε δύο φάσεις την Α΄ Βιομηχανική Επανάσταση (1780-1800) και την Β΄ Βιομηχανική Επανάσταση (1850-1870) φέρνοντας αλλαγές και ριζικές ανακατατάξεις στην οικονομία και κοινωνία της Ευρωπαϊκής Ηπείρου μέσω της εκμηχάνισης της παραγωγής, διαμορφώνοντας μία κοινωνία του κεφαλαίου, εδραιώνοντας την πλουτοκρατία και οδηγώντας τις ευρωπαϊκές κοινωνίες από την αγροτική στη βιομηχανική μορφή τους. Σύμφωνα με τον Church η εκβιομηχάνιση είναι αποτέλεσμα αποφάσεων που έλαβαν άτομα συνδυάζοντας πόρους, τρόπους, μορφές χρήσης σε τομείς που αφορούσαν την παραγωγή, το εμπόριο, την αστική ανάπτυξη. Αυτό το επιχειρηματικό πνεύμα συνοψίζει τον ρόλο του επιχειρηματία.

Σε κοινωνικό επίπεδο η βιομηχανική επανάσταση προκάλεσε τη διαμόρφωση της αριστοκρατίας του πλούτου. Σε πολιτικό επίπεδο επικράτησε ο φιλελευθερισμός, η διαμόρφωση του εργατικού συνδικαλισμού ενώ παράλληλα έγινε δυνατή η επίτευξη κοινωνικών διεκδικήσεων όπως η δημόσια και δωρεάν παιδεία και τα

---

³ Για τη Βιομηχανική επανάσταση βλ. και Ιωάννης Κολιόπουλος κλπ., Ιστορία του νεότερου και σύγχρονου κόσμου, Γ΄ Λυκείου-Γενικής Παιδείας, Αθήνα 2012, σ.41-43.

συστήματα κοινωνικής πρόνοιας. Σε επιχειρηματικό επίπεδο η περίοδος από την έναρξη της Β΄ Βιομηχανικής Επανάστασης και μέχρι την έναρξη του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου διαμορφώνονται οι κατάλληλες οικονομικές συνθήκες για να εμφανιστεί η έννοια της επιχειρηματικότητας ως οικονομική δραστηριότητα. «Η περίοδος 1850-1914 γνώρισε την πρωτοφανή εισροή με την συγκρότηση μετοχικών εταιρειών και συνασπισμών, όπως τα καρτέλ και τα τραστ, υπό την πίεση του χρηματοπιστωτικού συστήματος».

2.2.2 Η μετάβαση από τον έμπορο στον επιχειρηματία – τομείς εμφάνισης της επιχειρηματικότητας

Η Ευρωπαϊκή αστική τάξη του τέλους του 18^{ου} αιώνα γνώρισε σημαντικές ανακατατάξεις. Το πιο δυναμικό τμήμα της αστικής τάξης το αποτελούσαν οι επιχειρηματίες αστοί με προεξέχοντες τους μεγαλέμπορους, τραπεζίτες και εφοπλιστές. Τα πρώτα κεφάλαια για βιομηχανικές επενδύσεις προέρχονταν από τις μικρές αποταμιεύσεις των παλιών βιοτεχνών και των εμπόρων-βιοτεχνών και στην συνέχεια από την επανεπένδυση του κέρδους.

Η επιχειρηματικότητα παρουσιάστηκε και στον αγροτικό τομέα. Στην Αγγλία δεν ήταν μόνο οι έμποροι που επένδυσαν στην βιομηχανία αλλά και αγρότες, διαχειριστές μικρών κυρίως ιδιοκτησιών, των οποίων «τα καλά διαχειριζόμενα κτήματα τούς απέφεραν σημαντικά έσοδα, πολλοί από τους οποίους επένδυσαν μέρος των αντλούμενων κεφαλαίων σε βιομηχανικές εφαρμογές». Σύμφωνα με τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι το ξεκίνημα της βιομηχανίας βασίστηκε στην αυτοχρηματοδότησή της παρά το γεγονός ότι στην Βρετανία δεν υπήρχε έλλειψη κεφαλαίων για επενδύσεις.

2.2.3 Ο μετασχηματισμός από την οικοτεχνία στην βιομηχανία

Η βιομηχανική επανάσταση συνδέεται με το πέρασμα από τις προβιομηχανικές και πρωτοβιομηχανικές μορφές εργασίας του οικοτεχνικού συστήματος στο νέο σύστημα οργάνωσης της παραγωγής που επιβάλλει το σύστημα του εργοστασίου. Το οικοτεχνικό σύστημα αποτελεί ενδιάμεσο στάδιο βιομηχανικής ανάπτυξης και μπορεί να προσλάβει αναρίθμητες μορφές, κάποιες από τις οποίες πλησιάζουν αρκετά στο εργοστασιακό σύστημα.

Για να μπορέσει να προχωρήσει η βιομηχανική ανάπτυξη έπρεπε να περάσει σε μια άλλη φάση, στη δημιουργία βιομηχανίας κεφαλαιουχικών αγαθών (σιδηρουργία, χαλυβουργία, κατασκευή μηχανών). Η επιχειρηματική νοοτροπία για ανάληψη ρίσκου, μεγιστοποίηση του κέρδους και υιοθέτηση καινοτόμων ιδεών, στην Αγγλία αρχικά και μετά στην υπόλοιπη Ευρώπη, είναι αυτό το χαρακτηριστικό που ώθησε στην Βιομηχανική επανάσταση.

2.2.4 Συγκρότηση του θεσμικού πλαισίου

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία της βιομηχανικής επανάστασης ήταν η ρήξη με το πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο του παλαιού καθεστώτος και η δημιουργία ενός νέου κοινωνικού κλίματος μέσα στο οποίο θα θεσμοθετηθούν οι αναγκαίες νομικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του ελεύθερου ανταγωνισμού και της επιχείρησης.

Ουσιαστικά γίνεται αναφορά για το πέρασμα από την εξουσία των προνομίων στην εξουσία του χρήματος. Η περίοδος 1850-1880 υπήρξε μία ευνοϊκή περίοδος για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας σε μία παγκόσμια αγορά που σηματοδεύτηκε από την χαλάρωση των προστατευτικών μέτρων (δασμοί, τέλη) και την εισαγωγή σε μία εποχή παγκόσμιου ελεύθερου εμπορίου που εξέφρασε τις επιταγές του κυρίαρχου φιλελευθερισμού. Επιπλέον η απελευθέρωση του εμπορίου στις Ευρωπαϊκές χώρες οδήγησαν στην απελευθέρωση των συναλλαγών που στηρίχθηκε από τους βιομηχάνους, τους μεγάλους κτηματίες και τους τραπεζίτες και επιδόθηκαν σε έναν αγώνα για την κατάκτηση της διεθνούς αγοράς. Σημαντική σε θεσμικό πλαίσιο υπήρξε και η εξομάλυνση των δυσκολιών των νομισματικών συναλλαγών. Οι διεθνείς συναλλαγές διευκολύνθηκαν ανάμεσα στις χώρες και από τον προσδιορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών των νομισμάτων με την υιοθέτηση του χρυσού κανόνα, δηλαδή της σύνδεσης των νομισμάτων τους με τα αποθέματα χρυσού.

2.2.5 Ο ρόλος τους χρήματος και των τραπεζών

Στις αρχές του 19^{ου} αιώνα ο κρατικός δανεισμός έδωσε ώθηση στους σχετικά νεοσύστατους οίκους όπως οι Ολλανδοί Hope, οι Γερμανο-Εβραίοι Rothchild, οι Άγγλοι Baring να εδραιωθούν ως δανειστές αλλά και χρηματοδότες κρατικών μηχανισμών. Το επενδυτικό κεφάλαιο εισρέει πλέον στην Ευρωπαϊκή βιομηχανία με την έκρηξη της εποχής των σιδηροδρόμων στην δεκαετία του 1840.

Οι τραπεζίτες στήριξαν οικονομικά την ανάπτυξη του σιδηροδρόμου προσδοκώντας ευρύτερη πιστωτική σχέση με τις εθνικές κυβερνήσεις. Η δεκαετία του 1850 είχε αρκετές οικονομικές κρίσεις που εξανάγκασαν τα πιστωτικά ιδρύματα σε ασφαλή σχέση με τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις μέσω κρατικών ομολογιών. Η δεκαετία του 1860 απελευθέρωσε την επενδυτική επίθεση των τραπεζών μέσω της θέσπισης της αρχής της «περιορισμένης ευθύνης» για τις μετοχικές εταιρείες. Οι τράπεζες εκ νέου άρχισαν να δραστηριοποιούνται έντονα επενδύοντας στους τομείς της βιομηχανίας, στο διεθνές εμπόριο, στα δημόσια έργα και στους σιδηροδρόμους χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δε σημειώθηκαν και

αποτυχημένες προσπάθειες (περιπτώσεις Ισπανίας και Ρωσίας όπου οι επενδύσεις στηρίχθηκαν σε ξένο επενδυτικό κεφάλαιο). Την δεκαετία του 1870 ο χρηματοπιστωτικός τομέας, με τη συνδρομή νομοθετικών μεταρρυθμίσεων, μετεξελίχθηκε μέσω την εδραίωσης μετοχικών πιστωτικών ιδρυμάτων στηριγμένων σε βιομηχανικά κεφάλαια (περίπτωση Deutsche Bank και Georg Von Siemens) στην θέση των παλαιών εμπορικών τραπεζών. Η επιχειρηματικότητα έχει έναν σημαντικό ρόλο στην εκβιομηχάνιση που προχώρησε στα έτη 1750-1914 με διαφορετικούς και ποικίλους ρυθμούς στις διάφορες χώρες της Ευρώπης με προεξέχουσα την Αγγλία.

Η μετεξέλιξη της οικοτεχνίας, η ανάπτυξη της βαμβακουργίας και σταδιακά η ανάπτυξη της μεταλλουργίας, της εξόρυξης άνθρακα και της κατασκευής σιδηροδρόμων είναι δραστηριότητες οι οποίες στηρίχθηκαν στην δραστηριοποίηση μικρών εμπόρων και βιοτεχνών που αρχικά επένδυσαν λίγα για να κερδίσουν αρκετά. Εκεί που ευνόησε το θεσμικό πλαίσιο η ανάπτυξη ήταν και μεγαλύτερη, γεγονός που ώθησε και τους πλούσιους του 18^{ου} και του 19^{ου} αιώνα να επενδύσουν⁴.

---

⁴ Μπούρας, Χ., (2007) *Επιχειρηματικότητα: Μια ιστορική προσέγγιση σε μια αντι-κοινωνική δραστηριότητα*, <http://christosb.blogspot.gr/2007/05/blog-post.html>, 1.11.2012.

3. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οικονομική - παραγωγική μονάδα που παράγει υλικά, προϊόντα ή υπηρεσίες συνδυάζοντας κατάλληλα τους συντελεστές παραγωγής δηλαδή κεφάλαια, εργασία, εγκαταστάσεις και επιχειρηματική δράση προκειμένου να διαθέσει αυτά μέσω του μηχανισμού της αγοράς στους καταναλωτές.

Συνεπώς, τα βασικά χαρακτηριστικά μιας επιχείρησης σήμερα είναι:

- Η παραγωγή προϊόντων ή υπηρεσιών τα οποία τα διαθέτει έναντι μιας αξίας ανταλλαγής μέσω του μηχανισμού της αγοράς
- Η σύνδεση με την ανάληψη κινδύνου καθώς η λειτουργία μιας επιχείρησης συνδέεται με την πιθανότητα δημιουργίας κέρδους ή ζημίας, ενός αποτελέσματος από το οποίο εξαρτάται η επιβίωσή της.

Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας αποτελεί προϋπόθεση για την ανάπτυξη της οικονομίας και την καταπολέμηση της ανεργίας. Ιδιαίτερα η ενίσχυση του πνεύματος επιχειρηματικότητας των νέων αποτελεί προτεραιότητα στη διαδικασία τόνωσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Η επιχειρηματικότητα, ως έννοια και κοινωνικοοικονομικό χαρακτηριστικό υπερβαίνει το αντικειμενικό φαινόμενο της επιχείρησης.

Διερευνώντας το ρόλο της επιχειρηματικότητας στην εθνική οικονομία διαπιστώνεται ότι πλούτος για μια οικονομία δεν είναι μόνο οι παραγωγικοί πόροι, αλλά και οι ιδέες των ανθρώπων. Σημαντικό μέρος αυτών των ιδεών αποτελούν και οι επιχειρηματικές ιδέες.

Ο επιχειρηματίας που δραστηριοποιείται στους διάφορους τομείς, αποτελεί σπουδαία κινητήρια δύναμη της οικονομίας και συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη. Κατ' αρχήν, με την άρτια οργάνωση, και τον συντονισμό της επιχείρησής του, ο επιχειρηματίας αυξάνει την αποτελεσματικότητα στην οικονομία καθώς μειώνει την παραγωγικότητα που χάνεται λόγω έλλειψης εξειδικευμένων στελεχών και τυχόν δυσλειτουργίας μεταξύ των τμημάτων μιας επιχείρησης. Παράλληλα, εισάγοντας και εφαρμόζοντας μια τεχνολογική καινοτομία που αποβλέπει στη μείωση του κόστους επιτυγχάνεται και η εξοικονόμηση των παραγωγικών πόρων σε εθνικό επίπεδο. Ο επιχειρηματίας ταυτόχρονα, μιμούμενος τις καινοτομίες άλλων αυξάνει την ανταγωνιστικότητα στην οικονομία και λειτουργεί έτσι, ώστε τα οφέλη να διανεμηθούν σε περισσότερα άτομα αμβλύνοντας την οικονομική ανισότητα. Η εισαγωγή νέων ή βελτιωμένων προϊόντων ή υπηρεσιών που προσφέρουν οι

επιχειρήσεις μειώνει τις τιμές, διευρύνει τη δυνατότητα επιλογής των καταναλωτών, και αυξάνει την ευημερία τους ενώ δημιουργεί συγχρόνως νέες θέσεις εργασίας. Η επιδίωξη της επιχείρησης για την αξιοποίηση ευκαιριών κέρδους και τη δημιουργία νέων αγορών για το προϊόν ή την υπηρεσία που παράγει θα οδηγήσει στην ίδρυση άλλων επιχειρήσεων συμπληρωματικών ή και ανταγωνιστικών με αποτέλεσμα τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και κατ' επέκταση την τόνωση της οικονομίας.

4. ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

4.1 Γενικά

Η κατάταξη των επιχειρήσεων σε κατηγορίες εξαρτάται από την νομική μορφή της επιχείρησης , από το μέγεθός της και τέλος από τον τομέα και τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιούνται.

4.2 Οι νομικές μορφές των επιχειρήσεων

Οι επιχειρήσεις χωρίζονται σε δύο βασικές νομικές μορφές: τις ατομικές και τις εταιρικές επιχειρήσεις. Οι εταιρικές επιχειρήσεις συμπεριλαμβάνουν τις εξής :

- Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.)
- Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.)
- Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)
- Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)
- Ανώνυμη Ναυτιλιακή Εταιρεία (Α.Ν.Ε.)
- Συνεταιρισμός
- Συμπλοιοκτησία

4.3 Το μέγεθος των επιχειρήσεων

Τα κριτήρια του ορισμού του μεγέθους μιας επιχείρησης είναι:

- Η πολύ μικρή επιχείρηση - Απασχολεί από 0 έως 10 άτομα προσωπικό και ο ετήσιος κύκλος εργασιών της όπως και ο ισολογισμός της δεν υπερβαίνει τα 2.000.000 €.
- Η μικρή επιχείρηση - Απασχολεί λιγότερα από 50 άτομα προσωπικό και ο ετήσιος κύκλος εργασιών της όπως και ο ισολογισμός της δεν υπερβαίνει τα 10.000.000 €.
- Η μεσαία επιχείρηση - Απασχολεί λιγότερα από 250 άτομα προσωπικό και ο ετήσιος κύκλος εργασιών της δεν υπερβαίνει τα 50.000.000 €, ενώ ο ετήσιος ισολογισμός της δεν υπερβαίνει τα 43.000.000 €.
- Η μεγάλη επιχείρηση – Απασχολεί περισσότερα από 250 άτομα προσωπικό και ο ετήσιος κύκλος εργασιών της υπερβαίνει τα 50.000.000 €, ενώ ο ετήσιος ισολογισμός της υπερβαίνει τα 43.000.000 €.

4.4 Τομείς και Κλάδοι των Επιχειρήσεων

Οι επιχειρήσεις ταξινομούνται σε τομείς και κλάδους παραγωγής ανάλογα με το προϊόν που παράγουν. Οι τομείς χωρίζονται σε πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή. Κάθε τομέας περιλαμβάνει κλάδους παραγωγής στους οποίους κατατάσσονται οι επιχειρήσεις ανάλογα με το κύριο προϊόν που παράγουν.

- Στον πρωτογενή τομέα περιλαμβάνεται η γεωργία, η κτηνοτροφία, η δασοκομία, η θήρα και η αλιεία.
- Στον δευτερογενή τομέα περιλαμβάνονται τα ορυχεία και τα λατομεία, οι μεταποιητικές βιομηχανίες, η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού και οι κατασκευές.
- Στον τριτογενή τομέα περιλαμβάνονται το εμπόριο και οι κατασκευές, τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια, οι μεταφορές, η αποθήκευση και οι επικοινωνίες, οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, η διαχείριση ακίνητης περιουσίας, οι εκμισθώσεις, η πληροφορική και η ερευνά. Ακόμα συγκαταλέγονται στον τριτογενή τομέα η δημόσια διοίκηση, η άμυνα, η εκπαίδευση η υγεία και η κοινωνική μέριμνα. Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών θεωρούνται τα νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό και οι ετερόδικοι οργανισμοί και όργανα.

5. ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ

Η επιχειρηματικότητα έχει χαρακτηριστεί ως μια δυναμική διαδικασία ενόρασης, αλλαγής και δημιουργίας, η οποία συμβάλλει στην δημιουργία θέσεων εργασίας, αποτελεί βασικό παράγοντα ανταγωνιστικότητας και απελευθερώνει το δυναμισμό του ατόμου. Θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι η επιχειρηματικότητα γενικά, αποτελεί νοοτροπία. Πρόκειται για την ικανότητα αλλά και την κουλτούρα που έχει ένα άτομο, μεμονωμένα ή στο πλαίσιο ενός οργανισμού, να αναζητά και να εντοπίζει τις ευκαιρίες και να τις εκμεταλλεύεται, προκειμένου να πετύχει προστιθέμενη αξία ή οικονομικό όφελος.

Ωστόσο, είναι κοινώς αποδεκτό ότι η ενασχόληση με το «επιχειρείν» προϋποθέτει την ύπαρξη κάποιων συγκεκριμένων χαρακτηριστικών για όσους θα ήθελαν επαγγελματικά να στραφούν με επιτυχία στον τομέα της επιχειρηματικότητας.

Ως βασικά χαρακτηριστικά του επιχειρηματία συνοψίζονται τα εξής:

- Ο νέος επιχειρηματίας πρέπει να είναι έτοιμος να αναλαμβάνει προσωπική ευθύνη για τις αποφάσεις του.
- Να αναλαμβάνει την ευθύνη και σε επίπεδο κινδύνου να είναι πρόθυμος και έτοιμος, ικανός να δώσει τη λύση.
- Να έχει την ικανότητα να σταθμίσει τις καταστάσεις και να πάρει τις σωστές αποφάσεις για να μην αφεθεί τίποτα στην τύχη.
- Να έχει την εξυπνάδα και να είναι έτοιμος όταν χρειαστεί να εφαρμόσει καινοτομίες προς όφελος της επιχείρησής του.
- Να επιλέγει ικανούς συνεργάτες σε θέσεις που τους αρμόζουν.
- Να αξιοποιεί τις δυνατότητες που του δίνει η έρευνα και η ανάπτυξη της τεχνολογίας.
- Να παίρνει γενικά πρωτοβουλίες και να έχει την προσωπικότητα του «ηγέτη»⁵.

---

⁵ <http://e2l.e-paideia.net/blogepixeirein/>

6. ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΝΕΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ

Η ενασχόληση με την επιχειρηματικότητα ως διέξοδος απασχόλησης θεωρείται ιδιαίτερα ελκυστική καθώς συνδέεται με την επαγγελματική αυτονομία, την επιδίωξη κέρδους και την ικανοποίηση της δημιουργικότητας. Ωστόσο, έρευνες που εκπονήθηκαν στο παρελθόν, απέδειξαν ότι η μείωση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων συνοδεύόμενη από άλλα επιμέρους προβλήματα, όπως η έλλειψη ρευστότητας, η δυσκολία δανεισμού από το τραπεζικό σύστημα, η αστάθεια του οικονομικού περιβάλλοντος και του ασφαλιστικού συστήματος και η αδυναμία πρόσβασης σε τοπικά, εθνικά και κοινοτικά αναπτυξιακά προγράμματα, δημιουργούν αρνητικές συνθήκες για την ανάπτυξη ανταγωνιστικών και βιώσιμων επιχειρήσεων.

Ειδικότερα, και όσον αφορά στους εν δυνάμει και εν ενεργεία νέους επιχειρηματίες (ηλικίας 18-39 ετών), παρά την αισιοδοξία τους για επιτυχία, ορθώνονται συχνά σημαντικά εμπόδια που τείνουν να αναστείλουν κάθε επιχειρηματική τους πρωτοβουλία, σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα του Κέντρου Μελετών και Έρευνας του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών.

Η εν λόγω έρευνα κατέδειξε ότι κατά την έναρξη της επιχειρηματικής τους προσπάθειας καθώς και κατά τη λειτουργία της επιχείρησής τους, μόλις το 15,4% από αυτούς ομολογεί ότι δεν αντιμετώπισε ή δεν αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα.

Ταυτόχρονα, η έρευνα του Κέντρου Μελετών και Έρευνας κατέδειξε τα εξής:

- Ένας στους πέντε νέους επιχειρηματίες αντιμετωπίζει πρόβλημα στη συγκέντρωση κεφαλαίων και παραπονιέται για έλλειψη επιχορηγήσεων.
- Στις αστικές και ημιαστικές περιοχές, τρεις στους δέκα νέους επιχειρηματίες αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα τα οποία έχουν να κάνουν με τη ρευστότητα και τα λειτουργικά έξοδα της επιχείρησής τους.
- Στις ημιαστικές περιοχές τα προβλήματα εντοπίζονται στην προσέλκυση νέων πελατών, ενώ 18 στις 100 νέες επιχειρήσεις στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη καλούνται να ξεπεράσουν δυσκολίες, όπως ο αθέμιτος ανταγωνισμός και οι χαμηλές τιμές.
- Άλλα προβλήματα που καταγράφηκαν στη διάρκεια της έρευνας είναι η έκδοση άδειας λειτουργίας και η μεγάλη γραφειοκρατία (7,7%), η εξεύρεση επαγγελματικού χώρου (6,8%) καθώς και η δυσπιστία που δείχνει ο κοινωνικός περίγυρος απέναντι σε νέους που αναλαμβάνουν μια επιχειρηματική δραστηριότητα.

7. ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Δύο από τους βασικούς φορείς στήριξης της επιχειρηματικότητας σήμερα στη χώρα μας είναι τα Επιμελητήρια και τα Επιστημονικά Τεχνολογικά Πάρκα.

Τα Επιμελητήρια αποτελούν υποχρεωτικές, αυτοτελείς και ανεξάρτητες ενώσεις φυσικών και νομικών προσώπων, που ασκούν εμπορική δραστηριότητα σε ορισμένη περιφέρεια. Τα Επιμελητήρια είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, επί των οποίων ο εκάστοτε Υπουργός Ανάπτυξης ασκεί κατασταλτική διαχειριστική εποπτεία, ως προς τη νομιμότητα των πράξεών τους⁶.

Τα Επιστημονικά Τεχνολογικά Πάρκα (ΕΤΕΠ) είναι πρωτοβουλίες που έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- Έχουν σχεδιαστεί με σκοπό να ενθαρρύνουν τη δημιουργία και ανάπτυξη επιχειρήσεων με έμφαση στη γνώση που αφορά στη στέγαση ή εγκατάσταση της επιχείρησης.
- Έχουν ισχυρούς δεσμούς με τα Πανεπιστήμια και τα Ερευνητικά Ιδρύματα.
- Υποστηρίζουν τη μεταφορά τεχνολογίας στην επιχειρηματικότητα και την τοπική ανάπτυξη της επιχείρησης.
- Διοικούνται από μικρές ομάδες ειδικών.

Τα ΕΤΕΠ προσφέρουν υψηλού επιπέδου εξειδικευμένες υπηρεσίες όπως:

- Υποδομές και υπηρεσίες Θερμοκοιτίδας.
- Κοινόχρηστες υπηρεσίες όπως τηλεπικοινωνιακή υποδομή, δίκτυα, συνεδριακοί χώροι, βιβλιοθήκη, εστιατόριο και άλλα.
- Δικτύωση με ερευνητικά εργαστήρια και πρόσβαση σε μεγάλες υποδομές.
- Διεθνή δικτύωση με επιχειρήσεις, ερευνητικά ιδρύματα, φορείς κτλ.
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες.
- Μεταφορά Τεχνολογίας και Καινοτομίας και Διαχείριση Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Ο κύριος ρόλος των ΕΤΕΠ είναι η αξιοποίηση της γνώσης, η προώθηση και η στήριξη της επιχειρηματικότητας. Ιδιαίτερη στήριξη παρέχεται στη νεανική επιχειρηματικότητα μέσω της δημιουργίας μιας κουλτούρας, που ευνοεί την ανάληψη επιχειρηματικών κινδύνων και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των υφιστάμενων τοπικών επιχειρήσεων.

---

⁶ WWW.EPHMELHTIRIA .GR

Η ανάπτυξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας είναι αποτέλεσμα της σχέσης των ΕΤΕΠ με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα. Σε όλα σχεδόν τα ΕΤΕΠ λειτουργούν θερμοκοιτίδες νέων επιχειρήσεων. Πρόκειται για Κέντρα Καινοτομίας, Κέντρα Μεταφοράς Τεχνολογίας και άλλους φορείς οι οποίοι υποστηρίζουν την επιχειρηματικότητα και βοηθούν στην τοπική ανάπτυξη.

Συνήθως παρέχονται κίνητρα, όπως χαμηλό κόστος ενοικίου και υπηρεσιών στις νέες επιχειρήσεις, πρόσβαση σε ερευνητικές υποδομές, ενώ οι συνέργειες και οι συνεργασίες που δημιουργούνται παίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξή τους⁷.

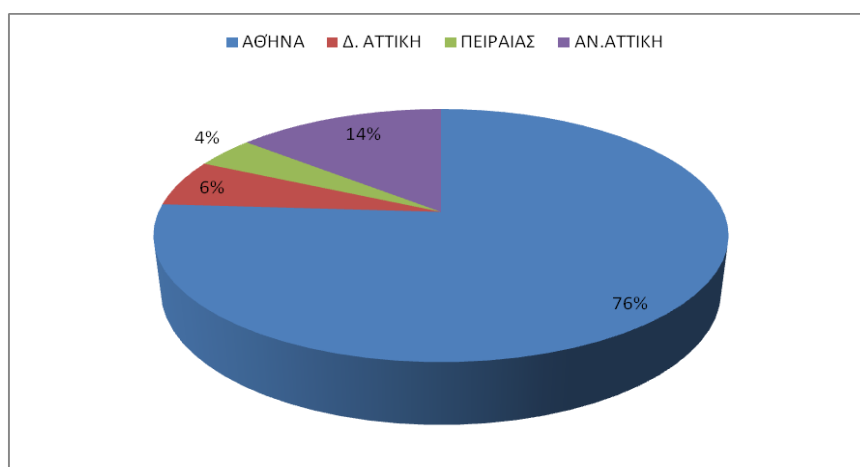
---

⁷ Σαϊτάκης, Α., (2006) *Επιστημονικά Τεχνολογικά Πάρκα: Ο Ρόλος τους στην ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας και την Περιφερειακή Ανάπτυξη*, Περιοδικό Economist, ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΤΕΥΧΟΣ 27, Απρίλιος 2006.

8. Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Εστιάζοντας το ενδιαφέρον στην επιχειρηματικότητα που αναπτύσσεται στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Αττικής διαπιστώνεται ότι αυτή καλύπτει ένα ποσοστό της τάξης του 14% της επιχειρηματικής δραστηριότητας του νομού Αττικής.

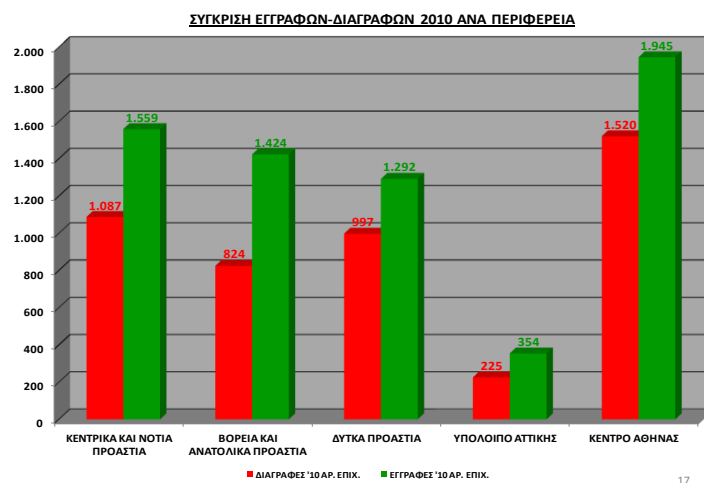
Οι σημαντικότεροι κλάδοι στους οποίους δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις της Ανατολικής Αττικής είναι οι κλάδοι των μεταποιητικών βιομηχανιών, των κατασκευαστικών επιχειρήσεων, χονδρικού και λιανικού εμπορίου, ξενοδοχείων και εστιατορίων, μεταφορικών και αποθηκευτικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων επικοινωνίας, χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, επιχειρήσεις διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, εκπαίδευσης και διάφορες άλλες δραστηριότητες⁸.

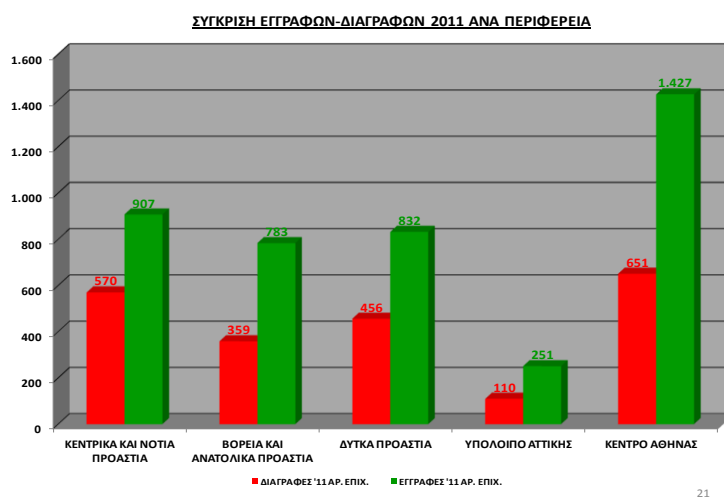
Πηγή: Κέντρο Μελετών και Έρευνας, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών.

⁸ Τα στοιχεία που ακολουθούν είναι από σχετικές έρευνες του Κέντρου Μελετών και Έρευνας του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών.

Στα γραφήματα που ακολουθούν παρουσιάζεται η εξέλιξη ίδρυσης και παύσης της λειτουργίας επιχειρήσεων σε αριθμούς, κατά τα έτη 2010 και 2011, σύμφωνα με στοιχεία και έρευνες του Κέντρου Μελετών και Έρευνας του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών.

Πηγή: Κέντρο Μελετών και Έρευνας, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών.

Πηγή: Κέντρο Μελετών και Έρευνας, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών.

9. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ

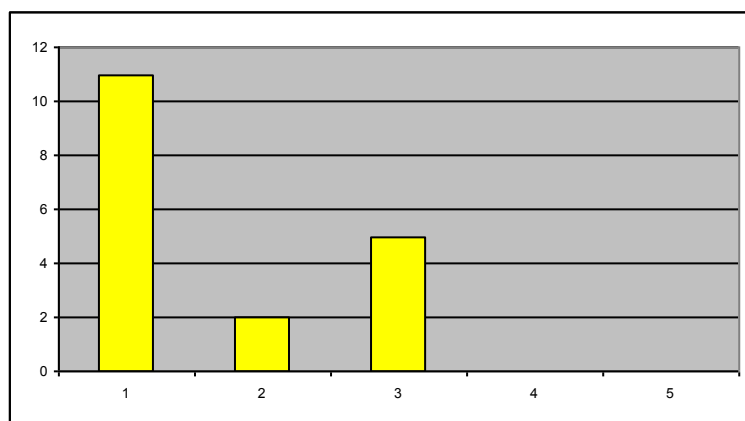
Στο πλαίσιο εκπόνησης της παρούσας Ερευνητικής Εργασίας πραγματοποιήθηκε δημοσκόπηση όπου μαθητές της Β΄ Τάξης - μέλη των ομάδων εργασίας, ήρθαν σε επαφή με **δεκαοκτώ (18) νέους επιχειρηματίες που διατηρούν την επαγγελματική τους έδρα στην περιοχή της Ανατολικής Αττικής**. Για το σκοπό της δημοσκόπησης σχεδιάστηκε ειδικό ερωτηματολόγιο με ανοικτές και κλειστές ερωτήσεις. Τα αποτελέσματα της δημοσκόπησης παρουσιάζονται στο παρόν κεφάλαιο.

Στην πλειονότητά τους οι επιχειρηματίες που συμμετείχαν στη δημοσκόπηση **δραστηριοποιούνται στον τριτογενή τομέα** (κυρίως, εμπόριο και υπηρεσίες).

Εξετάζοντας τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των νέων επιχειρηματιών που συμμετείχαν στη δημοσκόπηση διαπιστώνεται ότι όλοι είναι άνω των 25 ετών. Η ηλικία του μεγαλύτερου ποσοστού αυτών κυμαίνεται μεταξύ 36 και 40 ετών (44,4%) και ακολουθούν με το ίδιο ποσοστό οι επιχειρηματίες **ηλικίας 25 έως 30 ετών (27,8%) και 30 έως 35 ετών (27,8%)**. Όσον αφορά στο μορφωτικό τους επίπεδο το μεγαλύτερο ποσοστό είναι απόφοιτοι Λυκείου (81,3%), ακολουθούν οι πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ οι οποίοι αποτελούν το 18,7% ενώ κανείς δεν δήλωσε ως απόφοιτος Γυμνασίου ή Δημοτικού.

Όσον αφορά στο **κεφάλαιο έναρξης** της επιχείρησής τους το 66,6% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι χρειάστηκε άνω των 45.000 ευρώ για την έναρξη της επιχείρησής του. Το 25% των επιχειρηματιών χρειάστηκε κάτω των 15.000 ευρώ ενώ μεταξύ 15.000 και 45.000 ευρώ χρειάστηκε το 8,3% των επιχειρηματιών.

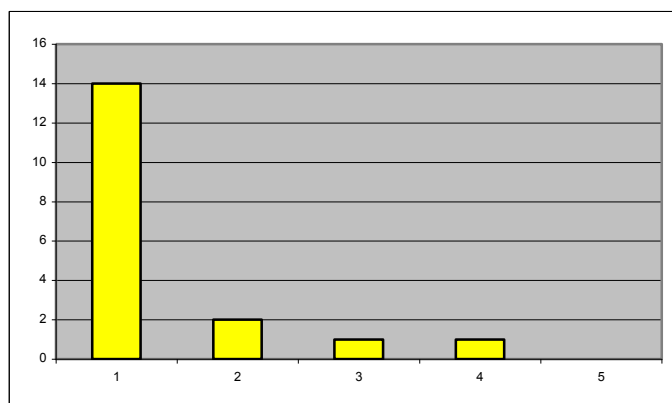
Η δημοσκόπηση κατέδειξε ότι το 61,1% αξιοποίησε ίδιους πόρους για τη **χρηματοδότηση της επιχείρησής** του. Σημαντικό ποσοστό, το 27,8% αυτών, έλαβε δωρεά χρημάτων από μέλη της οικογένειάς του, ενώ το 11,1% πήρε δάνειο από τράπεζα (Εικόνα 1).

Εικόνα 1. Πηγή κεφαλαίων επιχείρησης

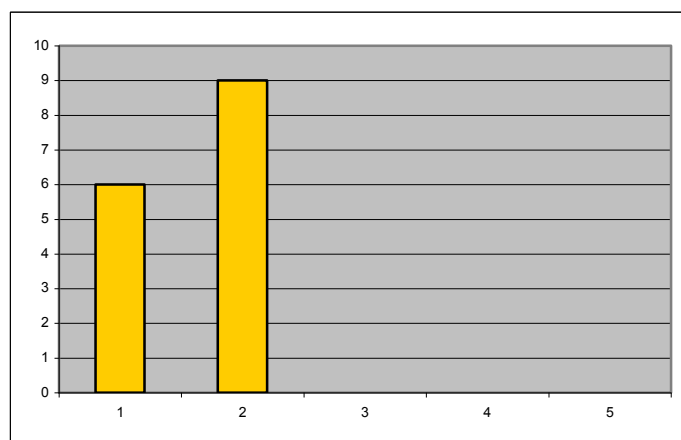
Εξετάζοντας εάν η **επιχείρηση ιδρύθηκε από άλλο μέλος στην αρχή** και στη συνέχεια μεταβιβάστηκε στον σημερινό ιδιοκτήτη διαπιστώνεται ότι το 77,8% των επιχειρηματιών

ίδρυσαν οι ίδιοι την επιχείρηση, το 11,1% ιδρύθηκαν από τους γονείς τους ενώ 5,5% ιδρύθηκε από άλλους συγγενείς (Εικόνα 2).

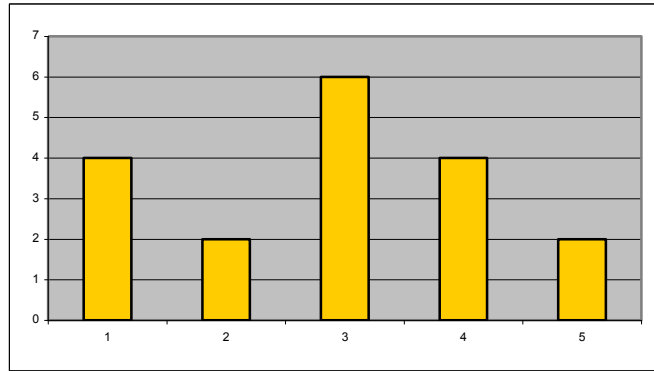
Εικόνα 2. Ιδρυτής της επιχείρησης

Στην ερώτηση της δημοσκόπηση σχετικά με το αν είναι **η πρώτη τους επιχειρηματική πρωτοβουλία** προκύπτει ότι ένα μεγάλο ποσοστό έχει επιχειρήσει στο παρελθόν ξανά. Συγκεκριμένα, για το 47,1% των συμμετεχόντων η σημερινή επιχείρηση δεν αποτελεί την πρώτη επιχειρηματική τους πρωτοβουλία ενώ για το 52,9% αποτελεί την πρώτη επιχειρηματική προσπάθεια (Εικόνα 3).

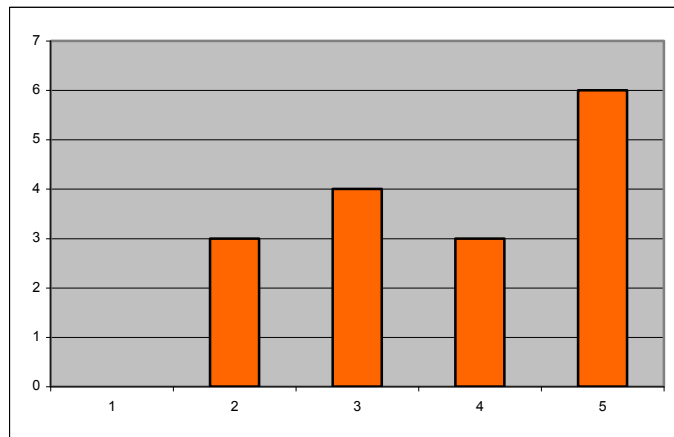
Εικόνα 3. Διατήρηση προηγούμενης επιχείρησης (1=ναι, 2=όχι)

Αναζητώντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι επιχειρηματίες σήμερα, η έρευνα κατέδειξε ότι το 20% θεωρεί ότι η **έλλειψη κεφαλαίων επένδυσης** είναι ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα. Πρόβλημα επίσης σε μέτριο βαθμό, αποτελεί η έλλειψη κεφαλαίων για το 30% των νέων επιχειρηματιών ενώ το 20% απάντησε στη σχετική ερώτηση ότι αποτελεί μικρό βαθμό (Εικόνα 4).

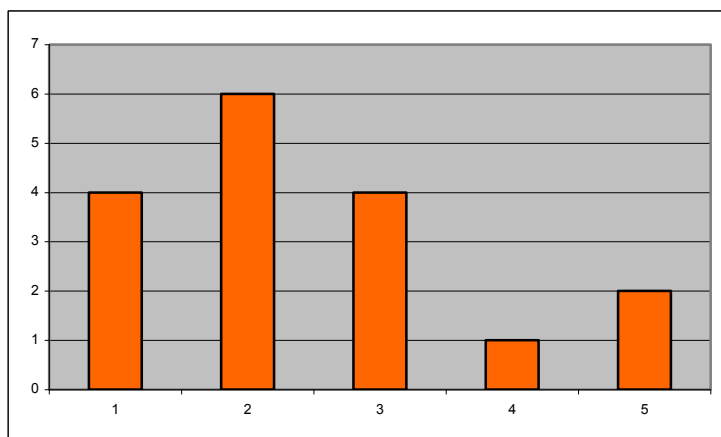
Εικόνα 4. Έλλειψη κεφαλαίων επένδυσης ως πρόβλημα του νέου επιχειρηματία

Αναζητώντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι επιχειρηματίες σήμερα, η έρευνα κατέδειξε ότι ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των ερωτηθέντων απάντησε ότι οι **γραφειοκρατικές διαδικασίες** που απαιτούνται για τη λειτουργία μιας επιχείρησης αποτελούν ένα πάρα πολύ σημαντικό πρόβλημα. (Εικόνα 5).

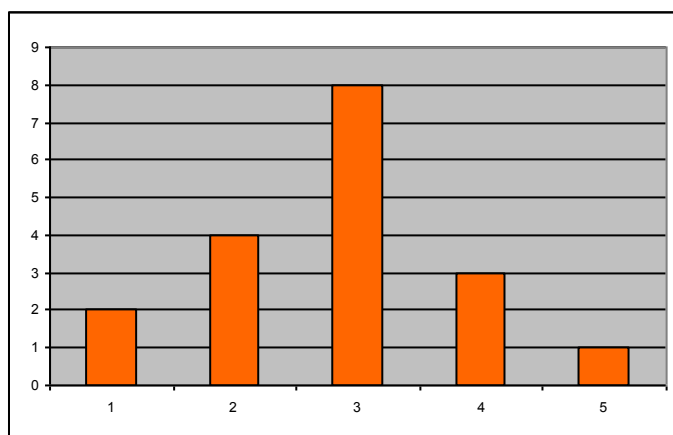
Εικόνα 5. Γραφειοκρατικές διαδικασίες ως πρόβλημα του νέου επιχειρηματία

Στην ερώτηση εάν η **έλλειψη εμπειρίας** αποτελεί ένα από τα προβλήματα του νέου επιχειρηματία, το 35,3% απάντησε πάρα πολύ, το 23,5% απάντησε μέτρια ενώ επίσης το 23,5% απάντησε καθόλου (Εικόνα 5).

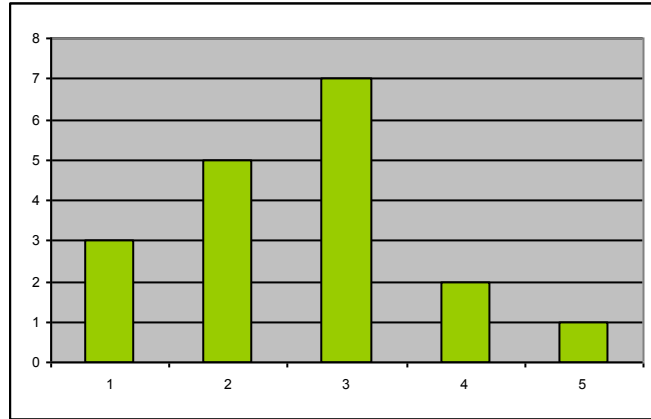
Εικόνα 4. Έλλειψη εμπειρίας ως πρόβλημα του νέου επιχειρηματία

Στην ερώτηση εάν η **χαμηλή ζήτηση** αποτελεί πρόβλημα για τον νέο επιχειρηματία το 44,4% απάντησε μέτρια, το 16,7% απάντησε πολύ ενώ το 22,2% απάντησε λίγο (Εικόνα 6).

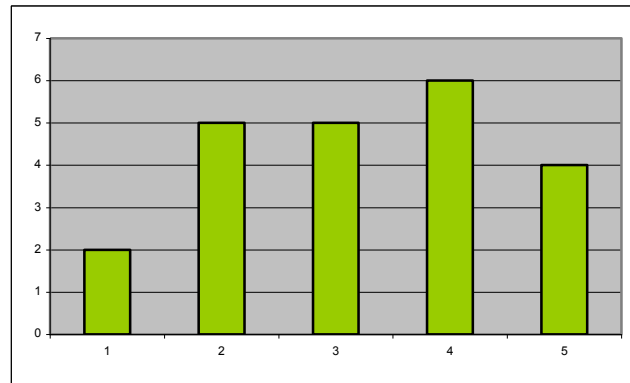
Εικόνα 5. Χαμηλή ζήτηση ως πρόβλημα του νέου επιχειρηματία

Όσον αφορά σε **θέματα οργάνωσης και διοίκησης της επιχείρησης**, αν αυτά αποτελούν πρόβλημα των νέων επιχειρηματιών το 38,8% απάντησε μέτρια, το 27,7% λίγο και το 16,6% καθόλου (Εικόνα 7).

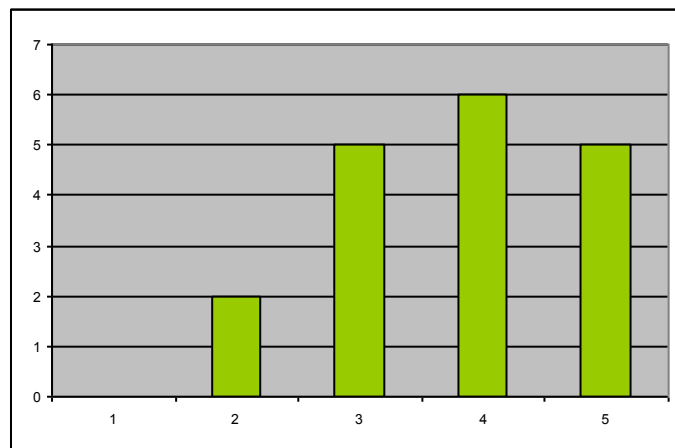
Εικόνα 6. Αδυναμίες οργάνωσης & διοίκησης ως πρόβλημα του νέου επιχειρηματία

Στο ερώτημα εάν τα **λειτουργικά κόστη-ασφαλιστικές εισφορές** είναι υψηλά και αποτελούν πρόβλημα για το νέο επιχειρηματία, το 18,1% απάντησε πάρα πολύ το 27,7% απάντησε πολύ, το 22,7% απάντησε μέτρια και το 22,7% απάντησε λίγο (Εικόνα 8).

Εικόνα 7. υψηλά λειτουργικά κόστη-ασφάλεια ως πρόβλημα του νέου επιχειρηματία

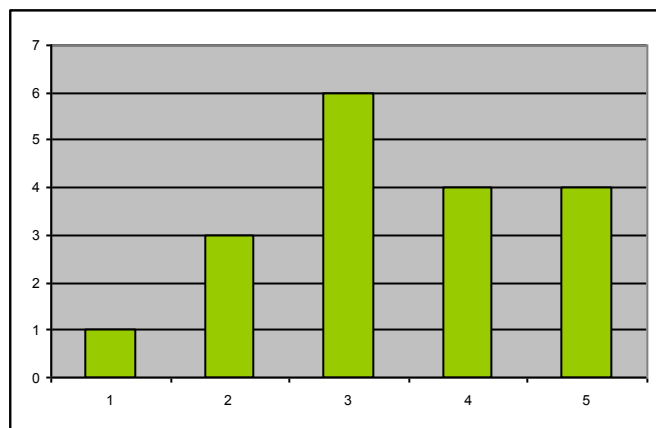
Στο ερώτημα εάν η **φορολογία** είναι πρόβλημα για το νέο επιχειρηματία, το 25% απάντησε πάρα πολύ, το 30% απάντησε πολύ και το 25% απάντησε μέτρια (Εικόνα 9).

Εικόνα 8. Φορολογία ως πρόβλημα του νέου επιχειρηματία

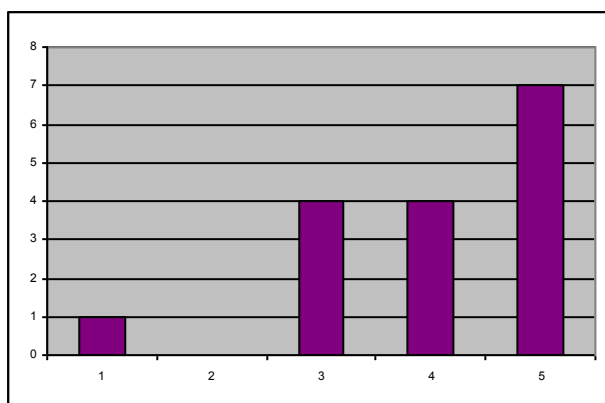

Στην ερώτηση εάν η **έλλειψη ρευστότητας** είναι ένα πρόβλημα για το νέο επιχειρηματία το 22,2% απάντησε πάρα πολύ, επίσης το 22,2% απάντησε πολύ ενώ μέτρια απάντησε το 33% (Εικόνα 10).

Εικόνα 9. Έλλειψη ρευστότητας ως πρόβλημα του νέου επιχειρηματία

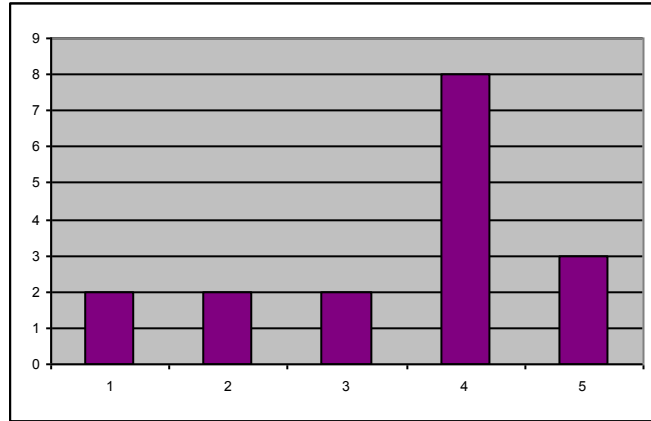
Στην ερώτηση εάν η **απουσία φορέων στήριξης** των νέων επιχειρηματιών αποτελεί πρόβλημα γι' αυτούς, το 43,7% απάντησε πάρα πολύ, το 25% πολύ και επίσης το 25% μέτρια (Εικόνα 11).

Εικόνα 10. Απουσία φορέων στήριξης ως πρόβλημα του νέου επιχειρηματία

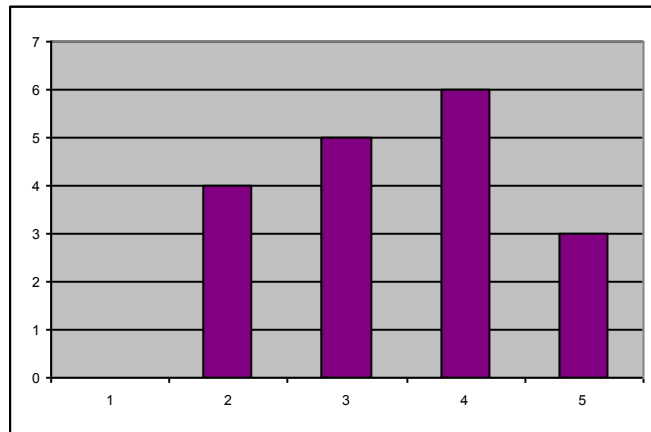
Μελετώντας και αναζητώντας τα προβλήματα-εμπόδια που αντιμετωπίζουν όσοι νέοι θέλουν να ιδρύσουν μία επιχείρηση προέκυψαν τα εξής αποτελέσματα:

- Στην ερώτηση εάν ο **φόβος για την αποτυχία** αποτελεί εμπόδιο των εν δυνάμει επιχειρηματιών το 50% αυτών απάντησε πολύ, το 18,7% απάντησε πάρα πολύ, ενώ το 12,5% απάντησε μέτρια (Εικόνα 12).

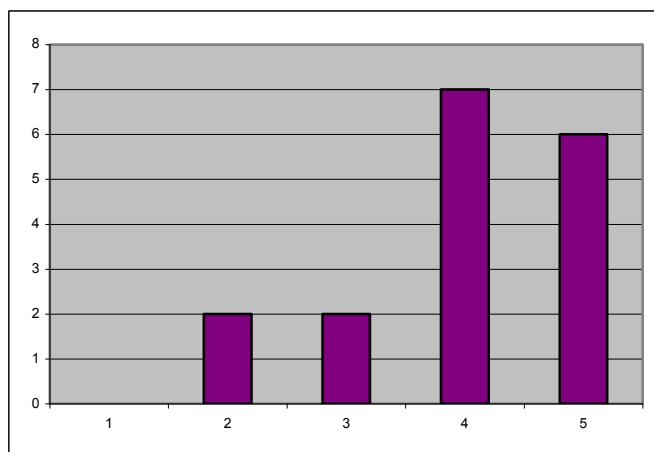
Εικόνα 11. Φόβος για την αποτυχία ως εμπόδιο των εν δυνάμει επιχειρηματιών

- Στην ερώτηση επίσης εάν η **έλλειψη κεφαλαίων έναρξης** είναι εμπόδιο το 15% απάντησε πάρα πολύ, το 30% απάντησε πολύ και το 25% απάντησε μέτρια (Εικόνα 13).

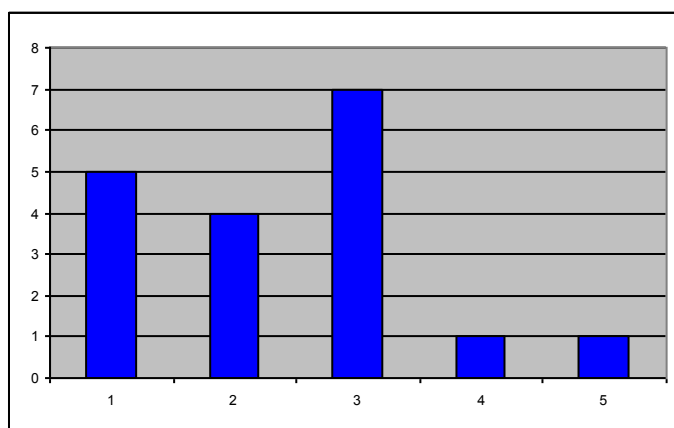
Εικόνα 12. Έλλειψη κεφαλαίων έναρξης ως εμπόδιο των εν δυνάμει επιχειρηματιών

- Στην ερώτηση εάν η **γραφειοκρατία** που απαιτείται για την ίδρυση μιας επιχείρησης είναι ένα εμπόδιο για όσους νέους θέλουν να ιδρύσουν μια επιχείρηση, το 35,2% απάντησε πάρα πολύ, το 41,1% πολύ, ενώ το 11,7% απάντησε μέτρια και λίγο (Εικόνα 14).

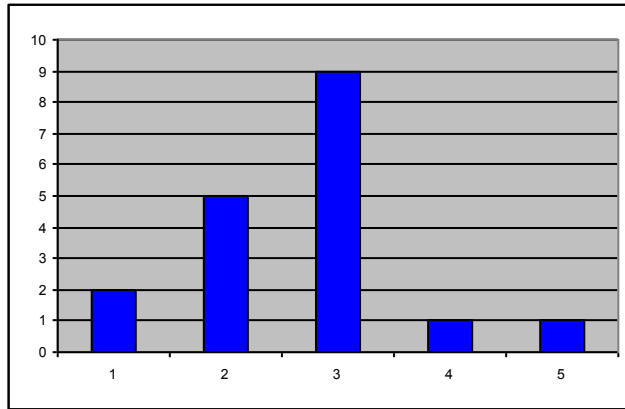
Εικόνα 13. Γραφειοκρατία ίδρυσης ως εμπόδιο των εν δυνάμει επιχειρηματιών

- Στο ερώτημα εάν η **έλλειψη εμπειρίας** αποτελεί εμπόδιο για τους εν δυνάμει επιχειρηματίες το 38,8% απάντησε μέτρια, το 27,7% απάντησε καθόλου, ενώ το 22,2% απάντησε λίγο (Εικόνα 15).

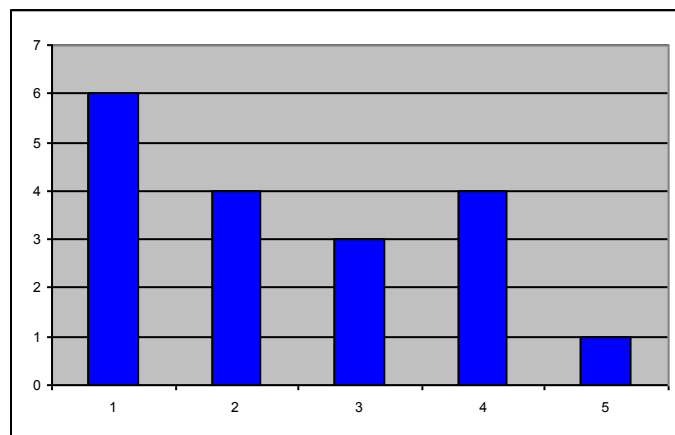
Εικόνα 14. Έλλειψη εμπειρίας ως εμπόδιο των εν δυνάμει επιχειρηματιών

- Στην ερώτηση εάν η **έλλειψη επιχειρηματικών γνώσεων** αποτελεί εμπόδιο των εν δυνάμει επιχειρηματιών, το 50% απάντησε μέτρια, το 27% απάντησε λίγο ενώ το 11% απάντησε καθόλου (Εικόνα 16).

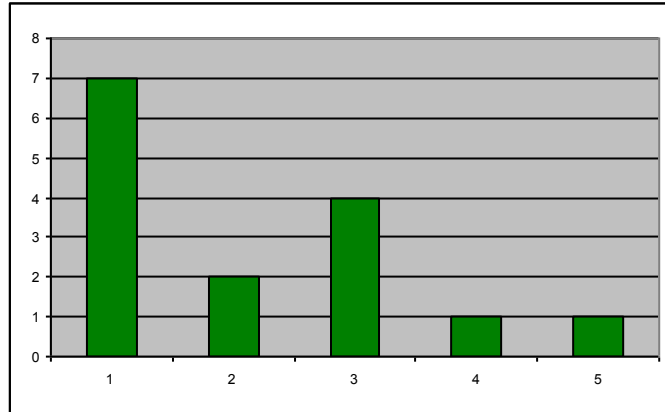
Εικόνα 15. Έλλειψη επιχειρηματικών γνώσεων ως εμπόδιο των εν δυνάμει επιχειρηματιών

- Επίσης, στην ερώτηση εάν η **έλλειψη ικανοτήτων χρήσης Η/Υ** αποτελεί εμπόδιο στους εν δυνάμει επιχειρηματίες, το 22,2% απάντησε πάρα πολύ, το 33,3% απάντησε καθόλου, το 22,2% απάντησε μέτρια, το 17,6% απάντησε λίγο (Εικόνα 17).

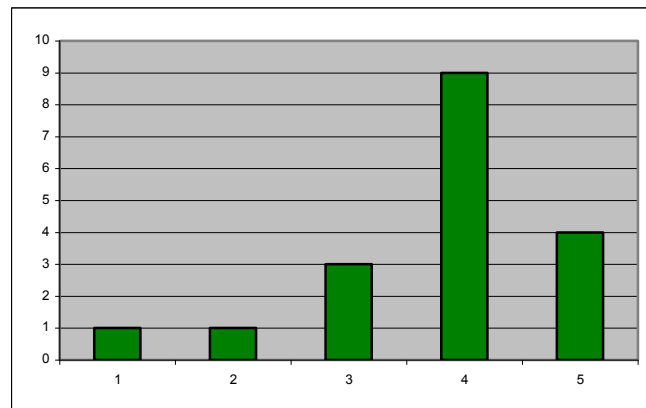
Εικόνα 16. Έλλειψη ικανοτήτων χρήσης Η/Υ ως εμπόδιο των εν δυνάμει επιχειρηματιών

- Όσον αφορά στην έλλειψη **γνώσεων επί του αντικειμένου** και εάν αυτή αποτελεί πρόβλημα για όσους νέους θέλουν να ιδρύσουν την επιχείρησή τους, το 46,6% απάντησε καθόλου, το 26,6% απάντησε μέτρια και το 13,3% λίγο (Εικόνα 18).

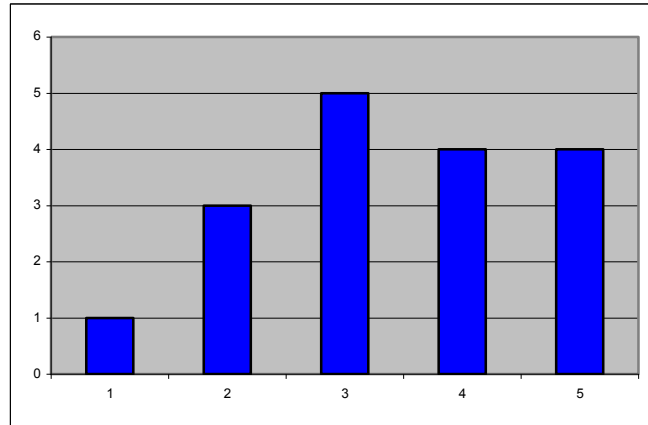
Εικόνα 17. Έλλειψη γνώσεων επί του αντικειμένου ως εμπόδιο των εν δυνάμει επιχειρηματιών

- Στο ερώτημα εάν η **φορολογία** αποτελεί εμπόδιο για τους εν δυνάμει επιχειρηματίες το 50% απάντησε πολύ, το 22,2% απάντησε πάρα πολύ και το 16,6% απάντησε μέτρια (Εικόνα 19).

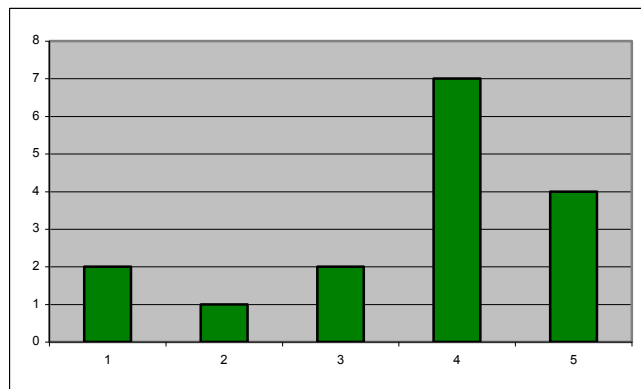
Εικόνα 18. Φορολογία ως εμπόδιο των εν δυνάμει επιχειρηματιών

- Σημαντικό ποσοστό νέων επιχειρηματιών αναδεικνύει τη **χαμηλή ζήτηση της αγοράς** ως έναν σημαντικό παράγοντα ικανό να αναστείλει κάθε επιχειρηματική πρωτοβουλία των νέων επιχειρηματιών (Εικόνα 20).

Εικόνα 19. Χαμηλή ζήτηση ως εμπόδιο των εν δυνάμει επιχειρηματιών

- Τέλος, στην ερώτηση αν η **απουσία φορέων στήριξης** της νεανικής επιχειρηματικότητας αποτελεί εμπόδιο των εν δυνάμει νέων επιχειρηματιών το 43,7% απάντησε πολύ, το 25% απάντησε πάρα πολύ και το 12,5% απάντησε καθόλου και μέτρια (Εικόνα 21).

Εικόνα 21. Απουσία φορέων στήριξης ως εμπόδιο των εν δυνάμει επιχειρηματιών

Επεξήγηση Εικόνων (διαγραμμάτων)

Εικόνα 1 (1=ίδιοι πόροι, 2=δωρεά από οικογένεια, 3=δάνειο από τράπεζα, 4=δάνειο από φίλους/συγγενείς, 4=επιχορήγηση 5=άλλο

Εικόνα 2 (1= ο ίδιος, 2=οι γονείς, 3= άλλοι συγγενείς, 4=άλλο)

Εικόνα 4-21 (1=καθόλου, 2=μέτρια, 3=μέτρια, 4=πολύ, 5=πάρα πολύ)

10. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σκιαγραφώντας το προφίλ των νέων επιχειρηματιών οι οποίοι συμμετείχαν στην έρευνα πεδίου και δραστηριοποιούνται στην περιοχή της Ανατολικής Αττικής διαπιστώνεται ότι πρόκειται για άτομα ώριμης ηλικίας, στην πλειονότητά τους άνω των 25 ετών (72,2%), απόφοιτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (81,3%).

Το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων νέων επιχειρηματιών χρειάστηκε κεφάλαιο έναρξης άνω των 45.000 ευρώ το οποίο κάλυψε κυρίως από ιδίους πόρους (61,1%) από δωρεά μελών της οικογένειάς του (27,8%) και κατά ένα μικρό ποσοστό από τραπεζικό δάνειο (11,1%). Πρόκειται στην πλειονότητά τους για νέες επιχειρήσεις που ιδρύθηκαν από τους ίδιους τους συμμετέχοντες στη δημοσκόπηση (77,8%) ενώ ένα σημαντικό ποσοστό αυτών αποτελεί συνέχεια οικογενειακής επιχείρησης (16,6%). Αξιοσημείωτη είναι η δήλωση ενός σημαντικού ποσοστού των νέων επιχειρηματιών (47,1%) ότι πέραν της παρούσας επιχείρησης έχουν αναλάβει επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και στο παρελθόν.

Διερευνώντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι επιχειρηματίες κατόπιν δήλωσής τους διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Η έλλειψη κεφαλαίων επένδυσης οι γραφειοκρατικές διαδικασίες που απαιτούνται για τη λειτουργία μιας επιχείρησης και η έλλειψη εμπειρίας αποτελούν σημαντικά προβλήματα του νέου επιχειρηματία.
- Η έλλειψη ρευστότητας, η χαμηλή ζήτηση ως αποτέλεσμα της ύφεσης που παρατηρείται στην ελληνική οικονομία σε συνδυασμό με τα υψηλά λειτουργικά κόστη και τις ασφαλιστικές εισφορές καθώς και το ισχύον φορολογικό σύστημα αποτελούν επίσης, πολύ σημαντικά προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι νέοι επιχειρηματίες.
- Σημαντική καταγράφεται η απουσία φορέων στήριξης της νεανικής επιχειρηματικότητας καθώς το 68,7% των συμμετεχόντων δήλωσε ως πρόβλημα την απουσία φορέων στήριξης.

Στο πλαίσιο της δημοσκόπησης που διενεργήθηκε, αναζητήθηκαν τα εμπόδια που καλούνται να αντιμετωπίσουν όσοι νέοι επιθυμούν να αναλάβουν επιχειρηματική δραστηριότητα και διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Ο φόβος για την αποτυχία αποτελεί σημαντικό εμπόδιο των εν δυνάμει επιχειρηματιών όπως προέκυψε από το 68,7% των συμμετεχόντων οι οποίοι δήλωσαν ότι ο φόβος για την αποτυχία αναστέλλει σε πολύ μεγάλο βαθμό την επιχειρηματική τους πρωτοβουλία.
- Σημαντικό επίσης εμπόδιο στην ίδρυση νέας επιχείρησης αποτελεί η έλλειψη κεφαλαίων έναρξης καθώς και η γραφειοκρατία που απαιτείται για την ίδρυση μιας νέας επιχείρησης.

- Το ισχύον φορολογικό σύστημα (72,2%) σε συνδυασμό με τη χαμηλή ζήτηση της αγοράς αποτελούν επιπρόσθετα, σημαντικούς ανασταλτικούς παράγοντες στην ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών από εν δυνάμει νέους επιχειρηματίες.
- Τέλος, θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική η στήριξη από εξωτερικούς φορείς κατά το πρώτο στάδιο της ίδρυσης, καθώς σημαντικό ποσοστό των συμμετεχόντων στην έρευνα δήλωσε ότι η απουσία φορέων στήριξης αποτελεί σε πολύ μεγάλο βαθμό εμπόδιο για την ίδρυση επιχειρήσεων από νέα άτομα (68,7%).

11. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Δεδουσόπουλος, Α., Γιαλέρης, Π., Σχιστού, Ι., Τέντες, Π., Χατζηανδρέου, Α., (2006), *Αρχές Οικονομίας, Α΄ Τάξης* Ενιαίου Λυκείου, Υ.Π.Ε.Π.Θ., Ο.Ε.Δ.Β., Αθήνα.
- Καραγιάννης, Α.Δ., Κορρές, Γ.Μ., Ζαρίφης, Α., (2007), *Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη, Τομέας Οικονομίας και Διοίκησης*, Ειδικότητες: Υπαλλήλων Οικονομικών Υπηρεσιών – Υπαλλήλων Διοίκησης, Ο.Ε.Δ.Β., Αθήνα.
- Κ.Ε.Μ.Ε.Ε.Β.Ε.Α.,(2012), *Πανελλαδική έρευνα Επιμελητηρίων: «Καταγραφή των προβλημάτων των επιχειρήσεων»*, Αθήνα.
- Κολιόπουλος Ι., Σβολόπουλος Κ., Χατζηβασιλείου Ε., Νημάς Θ., Σχολινάκη-Χελιώτη Χ., (2012) *Ιστορία του νεότερου και σύγχρονου κόσμου*, Γ΄ Λυκείου-Γενικής Παιδείας, Αθήνα.
- Μπαμπινιώτης Γ. Δ., (1998), *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*, Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε., Αθήνα.
- Μπούρας, Χ., (2007) *Επιχειρηματικότητα: Μια ιστορική προσέγγιση σε μια αντι-κοινωνική δραστηριότητα*, <http://christosb.blogspot.gr/2007/05/blog-post.html>, 1.11.2012.
- Σαϊτάκης, Α., (2006) *Επιστημονικά Τεχνολογικά Πάρκα: Ο Ρόλος τους στην ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας και την Περιφερειακή Ανάπτυξη*, Περιοδικό *Economist*, εφ. η Καθημερινή, τεύχ. 27, Απρίλιος 2006.

11. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- <http://e2l.e-paideia.net/blogepixeirein/>
- <http://www.eea.gr/>
- www.epixeirin-news.gr/επιχειρηματικότητα/επιχειρηματικότητα-νέων (30/10/2012).
- www.wikipedia.org/επιχειρηματικότητα